KIS LAP

SOHA ILYEN FELFORDULÁST! (Lásd a 21. lapon.)

Szerkeszti **Forgó bácsi.**

LVIII. köt. 2. szám. Ára negyed évre **2** kor. Egyes szám ára **24** fil. Megjelen **minden vasárnap** 16 lapon. 1900. január 14-én.

ROSZCSONT FERKE

UJABB CSÖNDES CSINYEI ÉS SZELID TRÉFÁI.

Irta *Ida néni.*

(Folytatás.)

FRANCSEK bácsinak füszeres boltja van a Ferkeék utczájában és a gyerek ott vásárolgatott, amióta csak tudta, hogy a krajczár mire való. Mert a Francsek bácsi boltjában nagyszerü czukorkákat lehet kapni, valamint pompás fügét, datolyát, malaga-szőlőt, szóval minden olyan fajta csemegét, amit Ferke nagyon szeret. Gyakran tért is be Francsek bácsihoz, de mivel a zsebpénze kissé szükösen van kimérve, néha bizony kénytelen volt hitelbe vásárolni, mikor már nagyon is fájt a foga egy kis csemegére, az erszénye pedig egészen laposra üresedett. Ugy tervezte, hogy majd egyszerre fizet, nem is vette észre, mennyire szaporodott fel az adósága! Egyszer csak azzal lepte meg Francsek bácsi, hogy egy egész koronával adós! Igenis, egy egész koronával, száz fillérrel, 50 krajczárral — kinek hogy tetszik jobban. És ezt épp akkor adta tudtára Francsek bácsi, mikor Ferke az uj, frissen érkezett csokoládébonbonból akart vagy 20 fillér árut vásárolni, persze kontóra, mert megint elfogyott az apró pénze. A fösvény boltosnak azonban eszébe jutott a régibb tartozás, hát követelte Ferkétől a pénzt. Ferke erre olyan dühös lett, hogy nem is köllött neki többé csokoládé bonbon; ott hagyta Francsek bácsit a faképnél és nagy mérgesen kifutott a boltból. Föltette magában, hogy feléje sem néz a háládatlan boltosnak, amig csak nem lesz egy koronája, hogy egyszerre leróhassa az adóságát; de Francsek bácsi, ugy látszik, üldözőbe akarta venni, vagy tán, hogy jól mulatott a Ferke boszuságán: elég az, hogy valahányszor Ferke arra ment, Francsek bácsi megállitotta és szegény fiunak napjában vagy tizszer elmondta:

— Ej ej! Ferke öcsém, tudod mi a regula? — *Adós fizess!*

— Tudom, tudom, Francsek bácsi! Fizetek is, mihelyt pénzem lesz, felelt rendesen Ferke s szégyenében vörös lett, mint a főtt rák.

— Hja, de mikor lesz pénzed? aggódott Francsek bácsi. Már két hónapja hogy tartozol. Mindig elköltöd a zsebpénzed holmi haszontalanságokra.

— A jövő héten meglátogat András bácsi Krasznáról, biztatá Ferke. András bácsi mindig egy forintost szokott nekem adni. Akkor majd megfizetem azt a rongyos koronát. Egy fillérrel sem maradok adóssa!

Elmult a hét, el a második, két bácsija is megjött Ferkének Krasznáról, Somlyóról, el is mentek, de Ferke öcsénk csak nem fizetett. A boltos ujra zaklatta:

— Adós fizess! Hol a pénz? A bácsik már el is utaztak, de én nem láttam egy árva krajczárt sem. Most már mit várjak?

— Nem tehetek róla, védekezett Ferke. A bácsik most nem adtak pénzt, hanem hoztak vagy öt kiló czukorkát, meg tollkést, labdát, könyvet. Hanem azért ne féljen, Francsek bácsi, nem sokára lesz pénzem: annyi, mint a polyva. Haza jön Amerikából a mamácska bátyja, aki milliomos. Már a jövő hónapban itthon lesz és nálunk fog lakni.

— Egy hónap nagy idő, akadékoskodott Francsek. Hát ha az a bácsi addig mást gondol és otthon marad? Tudod mit, Ferke öcsém? Mondok valamit. Legjobb lesz, ha

apránkit törleszted az adósságodat. Igy a zsebpénzedből jut majd csemegére, de egyuttal fizethetsz is. Holnaptól fogva minden nap két fillért fizetsz. Jó lesz?

Ferke ráállt, bár kissé fanyar képpel. Francsek bácsi vigasztalta.

— Majd meglátod, öcsém, milyen jól fog az esni, hogy igy észrevétlenül megszabadulsz az adósságtól. Egész boldog leszel. El ne felejtsd, pontos légy!

— Leszek, leszek, nyugtatá meg Ferke. Csak aztán meg ne unja Francsek bácsi az alkut.

— Dehogy unom! Ahogy megegyeztünk, abban maradunk. Pontosságra akarlak szoktatni, öcsém. Tartsd eszedben reggel, este azt a bölcs szót: *adós fizess!*

Ferke odább ment.

— Megkeserülöd még azt a bölcs mondást! dohogott magában. Fösvény embere! Hogy nem hagy békében azért a pár fillérért. Mint ha legalább is ezer forintjával volnék adósa. No várj!

Még az-nap este, mielőtt lefeküdt, egy krajczárt kért a mamától.

— Minek az ágyban krajczár? kérdé a mama nevetve. Nem érsz rá holnapig?

Ferke azt felelte, hogy ne törődjön vele mamácska, csak adja idé azt a két fillérest. Nagy szüksége van rá, holnap tán elfelejti kérni.

A mama oda adta neki.

Kora hajnalban, mikor még sötét volt, Francseknél ugy tépte-rángatta valaki a csöngettyűt, hogy az egész ház talpra ugrott. Verték döngették a bolt ajtaját, mint ha egész török tatár armádia akarna betörni rajta.

Francsek bácsi ijedten futott az ablakhoz és kinézve az utczára látja, hogy Ferke az, aki kézzel-lábbal dolgozik a vasajtón.

— Ferke, te vagy az? Mit akarsz?

— Hamar, Francsek bácsi! Nyissa ki az ajtót! Nem állhatok annyi ideig itt a hidegben. Hamar, ha mondom, ereszen be!

Francsek bácsi nem tudta mire vélni a dolgot. Azon álmosan, papucsban, hálókabátban kinyitotta a bolt ajtaját és beeresztette Ferkét, aki nagy garral rontott be.

— Tessék, Francsek bácsi, itt egy ujdonatuj két-filléres! Irja fel rögtön! (Lásd a képet a 20. lapon.) Most már csak 98 fillérrel vagyok adósa.

Hideg van ilyen késő őszi reggelen. Francsek bácsi kék volt és reszketett, mint a kocsonya. De egyszeribe fölmelegedett a nagy méregtől és olyan piros lett, mint a haragos pulyka-kakas.

— Ejnye haszontalan ficzkója! Hát ezért vertél ki a meleg ágyamból!

Talán nyakon is vágja dühében a fiút, ha ez el nem fut. Otthon Ferke vissza bujt a paplan alá és oly édesen aludt, mint aki nagy jó-tettet vitt véghez Hogy ne? Hiszen fizetett!

Most már nem kerülte Francsekékat; inkább büszkén, peczkesen lépegetett el a a bolt előtt. Francsekné megállitotta.

— Hogy merted a miatt a haszontalan két fillér miatt az egész házat fölverni? kérdé. Az uram olyan náthát kapott, hogy egyre tüsszent. Nem várhattál reggelig?

— Nem bizony nénikém, válaszolt Ferke komolyan. Aludni sem tudtam; egyre a fejemben járt a Francsek ur nótája: *adós fizess!* Én becsületes fiu vagyok.

— Jól van, fizess, de jőjj rendes időben, mint más becsületes ember.

*

Másnap délben, mikor Francsek bácsi a leveshez ült . . . csiling-csiling-csiling! . . . megszólal a csöngettyű a bolt ajtaján. A boltos dörmögve tette le a kanalat, fölkelt és ajtót nyitott. Hát megint Ferke volt az, aki fölzavarta. Hozta a kétfillérest és nagy büszkén vágta oda.

— Tessék fölirni! Most már csak 96 fillérrel tartozom!

— Ejnye te rossz fiu! Hát ilyenkor kell jönnöd? mérgelődött a boltos. Ezért kellett ott hagynom a levesemet? Tiz forintért sem tettem volna!

— Adós fizess! mondá Ferke. Akkor fizetek, amikor pénzem van!

Harmad-nap országos vásár volt, Francsek boltjában pedig annyi a vásárló, hogy azt sem tudta, hol a feje. A feleségével együtt is alig győzték kiszolgálni a sok paraszt asszonyt. Ha száz kezük van is, mind el lett volna foglalva. A legnagyobb vásárban, tolongásban mikor vagy huszan egyszerre sürgették Francsek bácsit, hogy szaporán, mert ők haza sietnek, rájok esteledik! . . . akkor termett ott Ferke is. Félre tolt mindenkit és Francsek bácsi elé állt:

— Itt a két fillér! Tessék felirni!

Francsek bácsinak nagy kedve lett volna rá, hogy az öt kilós súllyal, melyet épp a kezében tartott, hátba vágja a gézengúzt; mérgesen is rivalt rá:

— Takarodj! Most nem érek rá tréfálni.

— Ez nem tréfa, kötötte meg magát Ferke. Irja fel, mert el találja felejteni. Itt a két-filléres. Most már csak 94 fillérrel vagyok adósa!

— IRJA FEL RÖGTÖN! (Lásd a 19. lapon.)

Ha esze van Francsek bácsinak, akkor nem komédiáz, hanem még szirupos kézzel is elveszi a két fillért, csak hogy Ferkétől szabaduljon. De igy baj történt. Mikor Ferke letette a »pénzt«, ugy kicsit daczosan, az bizony legurult a vásáros nép közé, akik egymás hátán álltak. Ferke nyomban lehajolt, hogy megkeresse, de ó jaj! . . . milyen sikoltozás támadt! Egy szempillantás alatt feldöntött egy heringes tonnát, egy turós bödönt, egymásután a lisztes zsákokat, borsót, kását, hajdinát, össze tört egy nagy korsó firnájszt, hogy szagos lett tőle a világ, felboritott nehány kosarat, amelyekbe a paraszt asszonyok már elrakták a vásárolt portékát, ugy hogy kigurult a sokféle kisebb-nagyobb csomag üvegek, amelyekből rögtön kifolyt, ami bennök volt: eczet, petroleum, spiritusz,

tábla-olaj és ebben a lében aztán gyönyörüségesen össze keveredett keményitő, liszt, bors, sáfrán, kávé, czukor, gyömbér... minden, ami csak volt a felboritott kosarakban. Soha ilyen felfordulást! (Lásd a képet a czimlapon.)

El lehet képzelni, de leirni nem, hogy az asszonyok mekkora patáliát csaptak. Ferke koma a nagy zürzavarban elinalt jó szerencséjére, mert különben rútul megczibálták volna, kivált Makláriné, a bíróné asszonyom, akinek a szép fekete selyem kendője, olyan hátra-kötő, amelyet most vett a vásáron, beesett a petroleumos tócsába. Francsek bácsi, aki majd kibujt a bőréből mérgében, azt a jó tanácsot adta a károsoknak, hogy menjenek Ferkeékhez panaszra. Igy aztán egy sereg asszony,

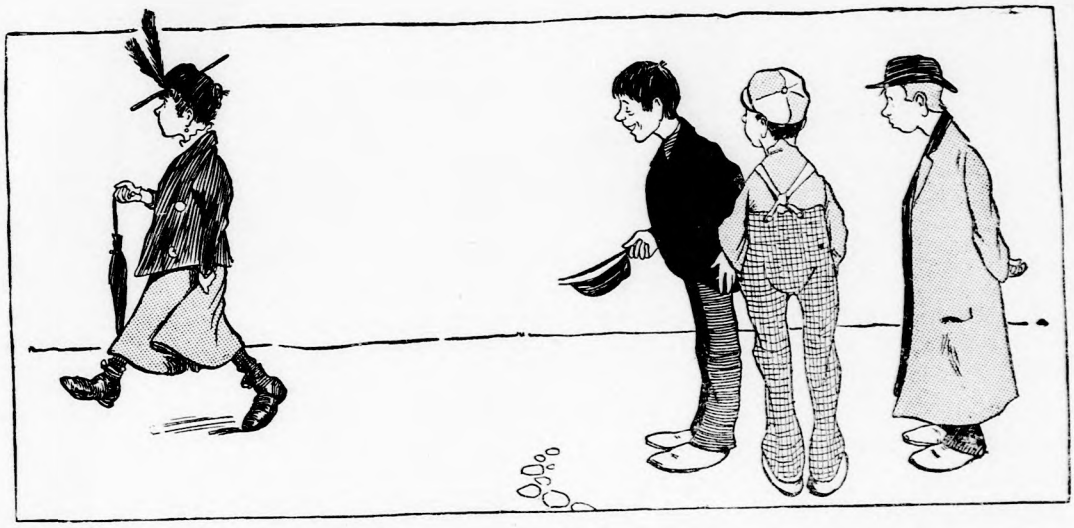

KÉNYES MANCZI. (Lásd a 27. lapon.)

gyerek be is vonult a Varjassyék házába és ott nagy lármával és harogosan követelte, hogy a fiu anyja téritse meg a kárukat.

Ferke anyjánál épp nagy társaság volt és javában ozsonnáztak, mikor ezek a lármás vendégek bevonultak. Persze mindnyájan kifutottak a nagy lármára, mert azt hitték, hogy tán a ház gyuladt ki. De volt is miért megijedni! Vagy husz asszony kiabált, hadonászott, lármázott, fenyegetődzött, ugy hogy a szegény mama egészen oda lett ijedtében. Azok a rettenetes asszonyok nem csak a káruk megtérítését követelték, hanem magát Ferkét is, hogy kitekerjék a nyakát. Mint hadi zászlókat lobogtatták a bemocskolt olajos festékes kendőket, vásznat. Elől Makláriné asszonyom, aki mint valami gyász-lobogót lengette magasan a gyönyörü nagy fekete

selyem kendőt, melyen csak ugy fénylettek a nagy olaj pecsétek.

Jó szerencse, hogy a mama nem volt egyedül. Segitségére jöttek ott lévő barátnői, rokonai és egyesült erővel nagy nehezen sikerült a mérges asszony-hadat először lecsillapitani, aztán kibékiteni. Különösen Teréz néni fáradozott nagyon buzgón, hogy az egyesség létre jöjjön. A mama természetesen megtéritette a kárt, kinek pénzbe, kinek pedig, ahogy lehetett, az élés-kamrából. Legnehezebb volt a Makláriné asszonyom kibékitése, mert nagyon sajnálta a szép uj kendőjét. Hogy ne?... mikor fél esztendő óta, minden országos és heti-vásáron, valahányszor csak bejött a falujából, végig járta a boltokat, sátrakat, amig végre most kedvére valót talált. Hagyján a pénz, de a kendő!... Nem találják annak a párját még Budapesten sem. Mikor meglátta, nem is alkudott sokat, hanem rögtön megadta az árát. Nem bánja ő azt a pár forintot, neki csak Ferke köll, hogy kikaparja a szemét, letépje a fülét és szijat hasitson a hátából!

Sok jó szóba került, amig végre engedett. A mama megigérte neki, hogy, ha nem, találnak egy másik éppen olyan kendőt a vásárban, hát külön megrendeli és elküldi. Leültették Maklárinét, meg is kávéztatták, mig a szobalány végig járta a rőfös-kereskedéseket és hozott egész halommal kendőt, hogy Makláriné asszonyom kedve és tetszése szerint választhasson. Mindnyájuk nagy örömére akadt is a sok között a csuda kendőnek párja és igy szent volt a béke, biróné asszonyom nagykegyesen megengesztelődött, elköszönt és végre valahára helyre állt a nyugalom.

(Folytatása következik.)

KÉPES KÖNYVEK.

Édes anyja ölén vigan
Ringatózik Jolánka:
A Jolánka ölén meg a
Nagy képes-könyv kitárva.

S a maga nagy képes-könyvét
Pisti oda czepeli:
Az is, ez is mindenféle
Szép rajzokkal van teli.

Ott lelték a karácson-fa
Himes ágai alatt,
Mindenike az áldástól
Szinte-szinte leszakadt.

S bár Jolánka még nem tudja
A betü mi fán terem:
Tárgyat, állatot felismer,
Mert az esze eleven.

Oly eleven, hogy biz' neki
Én sok időt nem vetek:
S az Ábczében megérti
Mind az öreg betüket.

ÉLMÉNYEIM POCZAFALVÁN.

— Nagyon sajátságos történet, hat képpel. —

Elbeszéli *Vig Juliska.*

Ha azt mondom, hogy az én élményeim: tulajdonképen nem jól mondom. Mert ketten voltunk: én meg Kormoska. És, igaz ami igaz, Kormoska nélkül hozzá sem jutottam volna ritka és rendkivüli élményeimhez. Akkor pedig nem is volna mit elmondanom.

Hogy Kormoska kicsoda, azt bizonyosan tudjátok, vagy legalább is illene, hogy tudjátok, mert az egész vármegyében nincs olyan kedves, aranyos czicza. No, nem azért aranyos, mint ha arany-szinü volna; ellenkezőleg, korom-fekete, azért Kormoska is a neve. Hanem ügyes, játékos, bolondos vig czicza; akár egész nap is el tudnék vele mulatni, csak hogy mamácskának ez nincs egészen inyére. Mamácska nem is szereti annyira Kormoskát, néha majd hogy meg nem haragszik rá, mikor a gombolyagot össze kuszálja vagy a tejecskét megkóstolja. És szegény Kormoskának rójja föl még azt is, ha egyszer-másszor az én leczkéimben valami kis hiba esik.

Olyasmi esett meg azon a napon is. Vigan játszogattunk Kormoskával, mikor mamácska azt kérdezte, hogy az irásbeli feladványom kész-e már? Ejnye no, biz' arról megfeledkeztem. Pedig sietős, mert ha nincs dolgozat, nincs ozsonna. Éhen maradunk mind a ketten: én is, Kormoska is.

— Ne félj semmit, Kormoskám. Ossze firkantom én azt iziben.

Hát iziben össze is firkantottam, hanem... izé... igen, persze a toll is rossz volt, a tinta is rossz volt, a papiros is rossz volt; okvetetlenül ez okozta is, hogy mamácska, amint kezébe fogta az irást, fölkiáltott:

— Hallatlan! Hiszen ez valóságos poczavásár! No, amilyen a munka, olyan a jutalom. Nem kapsz ozsonnát és szoba-áristomban maradsz estig. Gyönyörködjél a poczáidban!

Nem mondom, hogy megörültem, mert azt ugy sem hinnék el, pedig én most csupa tiszta valóságot akarok elbeszélni. Hát a valóság az volt, hogy amint leszállt a szürkület, oda ültem a kályha elébe, ölembe vettem Kormoskát és meglehetősen elszontyolodva bámultam a lobogó lángba.

— Látod, Kormoska látod! Milyen bus lett a mi sorsunk azok miatt a poczák miatt! sugtam neki.

— Nincs igazad, ha busulsz, felelt Kormoska. Hiszen a pocza nép nagyon vig kompánia! Talán bizony még nem is jártál Poczafalván?

— Megvallom, Kormoskám, még azt sem tudom, hol van az.

— Persze, persze, ti emberfélék nagyon keveset tudtok. De az is igaz, hogy jóravaló négylábunak az ajánlása nélkül be sem juthatnál oda. No, én jó barátságban élek a poczafalviakkal, elkisérlek.

— De nincs nagyon messze?

— Egy-kettőre ott leszünk. Csak öltözzél föl jól, mert hideg van. Nem szeretném, ha náthát kapnál. A mamád még bizony azt is az én nyakamba varrná. Siesssünk!

Gyorsan fölkészültem s utra keltünk. Igazán nem volt messze. Alig indultunk, már ott voltunk.

— Nem mondtam? szólt Kormoska. Mindjárt vigan mulató társaságra bukkanunk. Jó ismerőst is látok a szomszédból.

Csakugyan vigan voltak. Öt kis posika iszánkodott széles jó kedvvel a jég-csuszkán... azaz csak négyen, mert az ötödik a félénk kis Röfike, nem mert neki iramodni. Annál vigabban voltak a többiek, pajkoskodtak s ha elvágódtak a sikos pályán, csak annál

NEKI IRAMODTUNK A JÉGNEK. (Lásd a 26 lapon.)

nagyobbat nevettek a fiatalok bohóságán a tekintélyes Mangaliczay ur és a felesége, mig a másik oldalon Fitos ült, a mi szomszédunk kényes kutyácskája. Az én Kor-

LERÖPÜLT A KALAP. (Lásd a 26. lapon.)

moskám mindjárt oda ült Fitos mellé és nagyon nyájasan csevegtek, ami engemet kissé meglepett, mert otthon ugy látszott, mint ha nem a legjobb barátok volnának.

Fitos minduntalan megkergette Kormoskát, aki mérgesen pöfögött rá a kerités tetejéről. Itt most azonban kitünt, hogy csak tréfa az az ő háborúskodásuk.

Sajnáltam, hogy a kis Röfike nem vesz részt a mulatságban.

— Hát te miért nem iramodol neki, Röfike?

— Jaj, félet, hod eleszem, betölöm az ollocztámat, felelt a kicsike.

— Megállj csak, majd én segitelek. Add az egyik praczlidat, aztán ne félj semmit.

Neki iramodtak a jégnek a többiek után (Lásd a képet a 24. lapon.) és most már Röfike is nagy örömét találta a mulatságban. Magam is egészen bele melegedtem.

— Gyerekek, már talán elég lesz, szólt végre Mangaliczayné ő nagysága. Egészen elnyűvitek a czipőtök talpát. Most már keressetek más játékot.

Elszéledt a fiatalság, de magam is megelégeltem már a csuszkálást s odább sétáltam.

— Csak menj, szólt Kormoska. Megtalállak én, akár merre jársz. Kissé szétnézek, nincs-e valahol valami mulatság készülőben. Majd jelentem, ha megtudok valamit.

Amint odább sétáltam, egyik ház előtt nagyon illedelmesen köszönt az öreg Mancsos utcza-seprő. Javában söprögette a havat a gyalog-utról.

— Jó napot! feleltem neki nyájasan. Hideg van ugy-e?

— Hideg? Már hogy hideg? Az ám ni! Csak ugyan! De sok esze is van az ilyen kisasszonynak! Bizony nem is gondoltam volna, pedig tiszta szent igazság, hideg van!

Nagyon örültem, hogy igy eltalálom az igazat; nem is sajnáltam még hozzá tenni:

— És sok a hó, ugy-e?

— No lám, no lám! Ez már megint igaz. De csak ki tudja találni az igazat! Ugy van, sok a hó. Valamicskével még több is, mint köllene; legalább is annyival, amennyit ni! — nagyságos Poczássy ur most mindjárt a fejébe kap.

Nagyon elegáns ur lépkedett az uton végig, nem gyanitva semmi bajt. Pedig két vásott posika, aki hó-labdával játszott, épp czélba vette.

— Fogadjunk, hogy eltalálom!

— No, hát én is eltalálom.

És pompásan czélozva, egyszerre puffant két hó-golyó a Poczássy ur kalapjához. Leröpült a kalap (Lásd a képet a 25. lapon.) s meglepetésében Poczássy ur még a szivart is kiejtette a szájából. Csöppet sem csodáltam, hogy mérgesen fordult hátra és fenyegetőleg emelte föl a botját; de bizony hiába, mert a két kis gézenguz már messzire elinalt.

Ilyen fajta csinyt otthon az én diák-öcsém akár hányszor követett el rajtam s én sem vettem mindig tréfára a dolgot. Nagyon meg tudtam tehát érteni a Poczássy ur mérgélődését és méltatlankodva kiáltottam föl:

— Igazán csunyaság, amit ezek a vásott fiuk mivelnek!

Poczássy ur csodálkozva nézett rám.

— Mit hallok? szólt aztán. Hát van gyerek, aki nem kárörvendez az ilyen csinyen? Ilyet még soha sem láttam. Hadd nézzelek meg!

Orrára csiptette a czvikkerjét és megbámult.

— Ó, most már értem! mondá aztán. Hiszen te nem vagy ide való. Te kétlábu kisasszony vagy! Az egészen más! Ott nálatok, ugy-e, ilyesmi nem esik meg? Ott a fiuk iskolába járnak, illedelmet, tisztessé-

get tanulnak és eszökbe se jutna, hogy valakinek hó-golyóval leüssék a kalapját?

Mit tehettem? Már csak nem árulom el az öcsémet és a pajtásait, hogy biz' ők egy mákszemnyivel sem jobbak posikáéknál. Szerencsémre Poczássy ur nem firtatta tovább a dolgot, hanem igy szólt:

— Nagyon örvendek, hogy ilyen kitünő vendéghez van szerencsém. Meg is fogom örökiteni ritka vendégünket. Mert tudd meg, hogy én a hires müvész Poczássy vagyok, a legelső piktor Poczafalván és környékén. Le fogom festeni az arczképedet, ha elkisérsz a műtermembe.

Örömmel fogadtam a meghivást. Hamar eljutottunk a műterembe, de ott már várta valaki a jeles müvészt: Sörteváryné ő nagysága, akinek félig kész arczképe ott volt a festő állványon.

— Kedves mester, mondá, eljöttem, hogy rögtön befejezhesse az arczképemet, mert holnap lesz a férjem nevenapja, meg akarom vele lepni.

— Tüstént, iziben meglesz. Egy-két vonás itt, egy-két vonás ott s kész a remekmű.

Nyájasan fordult hozzám.

— Nem várakoztathatom ő nagyságát, de hamar kész leszek. Addig szórakozzál valamivel. Mindjárt rád kerül a sor.

Dologhoz látott (Lásd a képet a 29. lapon), én pedig szét nézegettem a műteremben, megbámultam a szép arczképeket, kotorásztam a festékes-ládában és türelmesen vártam, mig rám kerül a sor.

De bizony nem került rám a sor. Mert egyszerre csak betoppan az én Kormoskám:

— Juliska, hamar! Gyere hamar!

(Vége következik.)

KÉNYES MANCZI.

(Képpel a 21. lapon.)

Nini fiúk, de fura,
De különös figura!
Rá sem ismertek talán,
Ki is az a kaczki lány?
Megmondhatom, hogy ki a . . .
A boltosék Manczija!
Reánk sem ismer ma már
S tegnap még futott velünk . . .
Nem ismer bizony, ha bár
Kalapot is emelünk.
Nyilván azért, hogy kapott
Tollas bársony kalapot.
»Alázatos szolgája! . . .«
(Nem hederit reája.)
»Kisasszonyka hova sétál?
A czipője szára szét áll!
Ha a sár belé hatol,
Meg elhagyja valahol!
Ingadozik a kalapja,
Jaj, a szél tán még elkapja!
A két tolla, mint vitorla
Már nagyon előre tolja.
Nagysád, kezét csókolom,
Ha kivánja, én tolom!«
Mondok neki szépeket,
Büszkén tovább lépeget.
»Nézzen már felénk, Magdolna!«
(Mint ha sose látott volna . . .)
»No, azt mondom én tenéked:
Megbánod még hetykeséged!
Több a kolbász, mint a nap,
Majd elkopik a kalap.
Akkor aztán már jöhetsz . . .
Amint jöttél, elmehetsz!

A JÓ GONDOLAT.

— Beszélyke. —

MINDENKI szorgalmasan foglalatoskodott a szobában, éppen csak Katinka nem. Még csak oda sem ügyelt, mit mivelnek a többiek. Pedig, szó sincs róla, mindnyájan nagyon érdekes dolgokat miveltek.

A kis Lilike egészen külön szobát teremtett magának — a nagy asztal alatt. Egyik oldalon lehuzta az asztal-teritőt majdnem a földig, két oldalt két nagy kendőt boritott az asztal lábai elé s igy csak a negyedik oldal maradt szabadon. Kicsi hiján valóságos tündér-palota támadt az asztal alatt, ahol Lilike és a buba pompásan megférték. Jutott volna még hely Katinkának is; hivogatta is Lilike, de hiába. Katinka nem akart a remek terembe bebujni, sőt még csak egy pillantásra sem méltatta.

Egy kisebb asztalnál Emilke buzgólkodott, hogy egy nagy nyomatott képet szinesre pingáljon, mentül tarkábbra. Müvészi iparkodásának meg is volt a sikere, még talán nagyobb is, mint kivánta, mert nem csak a képet, hanem a saját kezeit, orczáját és ruháját is a leggyönyörüségesebb szinekkel mázolta össze, aminek azonban a mama örülni fog-e, egész bizonyosan nem tudom. Még talán számon is kéri, még pedig Katinkától, mint legöregebbik testvértől, aki vigyázhatott volna egy kicsit. De mikor oda sem nézett!

Kevésbé veszedelmes módon volt Ödönke elfoglalva: az ablaknál ült és a képes mesekönyvet olvasgatta. Néha-néha fölpillantott és látta, hogy Katinka mélyen elgondolkozva ül a diván sarkában. A gondolatai nem lehetnek kellemesek, mert mind-untalan össze ránczolja a homlokát és haragosan pillant, még pedig éppen Ödönke felé. Az ilyen pillantás pedig nagyon a szivébe nyilalt Ödönkének. Hogy ne? Tudta ő, mit forgat Katinka a fejében. Végre már nem is állhatta, oda ment Katinkához.

— Mi a bajod? Mit haragszol? kérdé.

— Nem haragszom, felelé a lányka kurtán.

— De igen . . . vagy ha nem haragszol, hát legalább is boszankodol. Tudom is miért. De hát so'se busulj! Megvallom én mamácskának őszintén, hogy a neve napjára szép bokrétával akartad köszönteni, de most már nem veheted meg a bokrétát, mert én elguritottam a szép ezüst koronádat és nem tudjuk megtalálni.

— Azzal nem volna segitve a bajon. Legföljebb, hogy büntetést kapnál. Azt pedig nem akarom. Mondtam már, hogy megbocsátottam.

— Igen, köszönöm is. De hát mit tegyek, hogy a bajon segitsek.

— Ha nem tudsz semmi okosat, akkor hallgass! Töröm én eleget a fejemet. Majd talán kitalálok én valamit. Ne zavarj!

Szegény Ödönke vissza sompolygott a mese-könyvéhez és tovább olvasgatott. Amint egyszer ujra fölpillantott, azt látta, hogy Katinkának egészen kiderült a képe. Épp intett is neki.

— Gyere csak Ödönke!

Sietve ment Ödönke oda.

— No's, kigondoltál valamit?

— Meghiszem azt! Nagyon jó gondolatom van. Nem csak jó, hanem pompás, nagyszerü!

— Mondd hát hamar, mi az?

— Mindjárt megtudod. Emlékszel-é arra a hárfás leányra és az öcssére, akik néha beállitanak ide az udvarunkra?

Hogy ne emlékezett volna! Sokszor hallgatta, mikor ez a vándor utczai zenész-pár az udvaron hangversenyzett. A leány hárfázott, a fiu egy-egy rövid nótát énekelt. Igaz, hogy a mama befogta a fülét, vagy a belső szobába menekült; de a gyerekek nagyon szépnek találták a hangversenyt és mind-

annyiszor kikönyörögtek a mamától egy tizeskét a vándor művészek számára.

Ödönke el nem tudta képzelni, mi köze lehet a hárfás leánynak az ő dolgukhoz; de mihamar megtudta. Mert Katinka nagy határozottsággal mondá:

DOLOGHOZ LÁTOTT. (Lásd a 27. lapon.)

— Azt fogjuk tenni, amit a hárfás testvérek. Sokszor megirigyeltem őket. Mert ők nagyon sok pénz keresnek, még pedig könnyü szerrel. És még mulatságos is, ha

az ember igy muzsikával, énekelve járja be a várost.

Mi tagadás, Ödönke meglehetősen ostobácska képpel bámult Katinkára.

— Nem értem én egy csöppet sem, mit gondolsz, mondá.

— Pedig könnyen megérheted. Neked remek kis sipládád van, amit Karácsonykor kaptál. Te fogsz muzsikálni. Én meg szépen tudok énekelni. Hát holnap ebéd után kiosonunk a házból és muzsikálni, énekelni fogunk mindenfelé a házak udvarán. Pompás tréfa és mulatság lesz! Estére annyi pénzt szedünk össze, hogy tiz bokrétát is vehetünk. No, nem nagyszerü gondolat?

Ödönke akár ne is szólt volna; a fanyar képéről ugy is le lehetett olvasni, mit gondol. De ráadásul meg is mondta kereken:

— Ez bizony csöppet sem nagyszerü, inkább borzasztó! Nem is engedné meg a mamácska.

— Jaj te oktondi! Hiszen nem mondjuk meg. Délután, mikor a mama azt hiszi, hogy itt a szobában játszogatunk, titokban kiosonunk s csak estére jövünk haza.

— Köszönöm szépen, ebben a hidegben!

— Melegen felöltözünk. Kigondoltam én jól az egészet. Bizd csak rám, én jobban tudom, és ha már egyszer kigondoltam, hát meg is tesszük.

— Én bizony nem megyek! Nem én!

Katinka szinte csodálkozva nézett lázadó kis öcsére. Aztán a haragtól kipirulva, mélységes megvetéssel szólt:

— Jól van, hát megyek magam, te . . . te gyáva és háladatlan!

Szegény Ödönke egészen belesápadt e rettenetes itéletbe. Nem is csoda. Lehet-é akár milyen kicsiny legényre borzasztóbb vádat mondani? Gyáva és háladatlan!

Katinka mérgesen ugrott fel és kiszaladt, magára hagyva Ödönkét a kinos tépelődéseivel. És a hányszor aztán egész a lefekvésig egymás közelében jutottak, Katinka megvetőleg sugta oda neki:

— Gyáva és háladatlan!

Nagyon rossz éjszakája volt Ödönkének. Folyvást a fülében csengett az a rettenetes szó — annál inkább rettenetes, mert olyas formát érzett, mint ha egy kicsit igaz is volna. Mi tagadás, valóban félt ettől a merész vállalkozástól. Katinka pedig nem fél. Annál nagyobb szégyen. Hiszen a fiunak már csak bátrabbnak illik lennie. És az is igaz, hogy hálával tartozik Katinkának, aki nagy-lelküen megbocsátotta a szép ezüst korona elgurulását. Aludni kell egy sort erre a dologra.

Aludni aludt Ödönke jó nagy sort, de nem volt köszönet benne. Még álmában is mindenféle gonosz látomások üldözték: fiúk, lányok, kis manók, mind azt kiáltották feléje: »Gyáva, háladatlan!« Nem csoda, hogy nagyon elszontyolodva ébredt föl.

— Rosszul tettem, hogy ellenkeztem Katinkával. Ő az öregebb, hát persze, hogy ő jobban tudja. Most már mit tegyek? Megharagitottam . . . elmegy maga . . . pedig ketten mégis csak jobban boldogulnánk.

Most már az volt Ödönkének a nagy aggodalma, megtudja-é engesztelni a haragos testvér-nénikéjét? Szerencsére ez az aggodalma hamar megszünt. Mindjárt a legelső alkalommal, amint még a reggeli előtt találkoztak és Ödönke bünbánólag, esdeklően tekintett Katinkára, ez nem ismételte azt a rettenetes két szót, hanem nagylelküen kérdé:

— Mit bámulsz ugy reám? Akarsz valamit?

— I... igen is... tudod... meggondoltam a dolgot... hát nem bánom... menjünk.

— Az már más! Derék fiu vagy te, tudom én azt. Meglásd, milyen nagyszerü mulatságunk lesz.

Szent volt a béke, alig győzték várni a pillanatot, hogy indulhassanak. Vigyázni is kellett, hogy el ne árulják magukat. De nagyon jól sikerült minden. Ebéd után látogatók jöttek a mamához, aki épp ezért meghagyta a gyermekeknek, hogy maradjanak és játszogassanak a szobájokban. A kis Lilike és Emilke szépen játszogattak is, nem ügyeltek rá, mit csinál a két nagyobbik testvér, nem is igen vették észre, mikor ezek egyszerre csak eltüntek.

(Vége következik.)

KOCZKA-REJTVÉNY.

— Balról jobbra, fölülről lefelé egyazon értelmet adja. —

G	G	R	R	= tavaszkor szép, ha kizöldül:
Z	Z	M	N	= hires ősi magyar város:
E	E	Ő	Ö	= gyönyörködtető müvészet:
E	E	E	E	= mindenki ez, ha soká él.

A megfejtők névsorából elsőnek kisorsolt kapja jutalom-nyereményül a következő müvet:

„Mesék."

Az ifjuság számára irta ***Greguss Ágost.***

MEGFEJTÉSEK ÉS MEGFEJTŐK.

A »KIS LAP« LVII. köt. 27-dik számában közölt kép-rejtvény megfejtése:

Baba, ostor, labda, dob, olló, gereblye, uszkár, juh, érem, vasaló, ernyő, tábla. = Boldog uj évet!

Helyesen fejtették meg: Hampel Gábor, Révész Ara, Fischer Margit, Kohn Ilonka, Oltósy Hermine és Oszkár, Sámuel Ferike, Robitsek Magda, Kummerer Paula, Kovács Klárika és Gyuricza, Schwarcz Bözsike és Iduska, Hefty Rikárd, ifj. Muraközy László, Schulz Ilonka, Fischer Péter és Pál, Pekáry Ilonka és Lilike, ifj. Kimmel Károly, Ébersz Kornél, Vámossy Loránt, Lengyel Margit és Kálmán, Sier Friczi, Fodor Lenke, Leipniker Ilona, Herczl Margit és Jenő, Neoschil Antal, Lakner Margit, Badics Gizi, Fein Elemér, Szitányi Lola és Ella, Némedy Mariska és Annus, Kövesi Jenő, Ferbstein Sándor, Szántó Olga, Urbán Elly, legifj. Temesvári István, Grátz Márta és Mariska, Lehoczky Agáta, Radó Teresi, Jurenák Gizi, Aninger László, Vidor Ilonka, Doromby Bandi, Homolka Mariska, Veress Gizella, Lévay Irén, Sélley Lili, Preisach Frida, Sándor József, Beck Ernő és Ottó, Hauer Tilda, Mérey Ágosta és Dalma, Lány Viola, Melanie és Tivadar (és nem »Theodor«: ez németül van. *F. b.)*, Szüts Ilona és Ella, Beke Iluska, Weiszberger Teri és Anikó, Veress Jenő, Kossaczky Gyula, Görgey Ida, Schuller Lajoska, Csia Erzsike (részben), Ybl Márta, Kovách Ilona, Mariska és Dezső, Kiss Margitka, Kazy Livia, Brunner Karesi, Háy Irén és Juliska, Hüttl Károly, ifj. Vojnich Guido, Löw Sándor és Mihály, Hajdú Margitka, Sailer Károly, Jéger Sándor, Frankl Miczi, Fleischmann testvérek, Térfy Marianna, Taller Irén, Székely Margit, Kolisch Pál, Ferencz és Lajos, Dóra Jenő, Mezey Ferencz, Pótis Irén, Jörg Mariska, Sándorffy Dezső, Sziklay Vera, Bethlen Károly, Brenner Mariska és Pista, Fidler Jolánka, Boros Emmike, Jákó Margit, Aczél László, Herczeg Ilona, Daróczy Tamás (Miért használsz német szövegü levelező lapot? *F. b.)*, Sziklay Ilona és Mariska, Naschitz Gyuri, Kazy Péter, Koller Sárika, Tószögi Iván, Zorkóczy Atala, Teőke Ilona és György, Wurm Betty, Stern Jolán és Birike, Klár Anna, Nagy Lenke, Gutman Erzsike, Gyarmati Ella, Hollós László, Péterfy Vilma, Cselkó Lenke és Margit, Laukó Sarolta, Hadus Irén és Józsi.

A jutalom kisorsolása szabály-szerüen megtörténvén, nyertes lett *Jörg Mariska, Pozsonyban*, kinek a jutalom-könyvet (*»Tannenburgi Róza«*, elbeszélés, irta *Schmidt Kristóf*, átdolgozta *Donászy Ferencz*, hat szines képpel, diszes kötésben) a kiadó-hivatal megküldi.

*

A »Kis Lap« LVII. köt. 26-dik számában közölt rejtvény megfejtését utólag még beküldték: Preisach Frida, Rezeda Anna, Lány Viola, Melanie és Tivadar, Naschitz Gyuri, Székely Pál, Lovay Jolán.

— Olvassátok! —

*

Forgó bácsi tiz parancsolata.

1. *Leveled papirosa sima szélü legyen és tiszta.*
2. *Irkából tépett papirosra levelet ne irj.*
3. *Levelet be ne porozz, be ne poczázz.*

4. Leveleden mindig rajta legyen a kelet napja és helye.

5. Ami a ***szerkesztőnek*** *szól (közlés, megfejtés, gyüjtés), azt ne küldjed a* ***kiadó-hivatalba.***

6. Ami pedig a ***kiadó-hivatalnak*** *szól (előfizetés, elmaradt számok végetti felszólalás, bekötőtáblák, régi számok vagy kötetek megrendelése), azzal ne fordulj a* ***szerkesztőhöz.***

7. Leveled papirosa ne legyen illatos.

8. Csak fekete tentát használj irásra.

9. Ismeretlen s csakis családi körben járatos beczéző nevet ne használj.

10. A szerkesztőséghe intézett levél állandó czime legyen: ***Forgó bácsinak, a „Kis Lap" szerkesztőjének.***

Aki e tiz parancsolat ellen vét: magára vessen, ha levelét nem veszem figyelembe, vagy ha levele más iratok közé vegyülvén, elkallódik. ***F. b.***

FORGÓ BÁCSI POSTÁJA.

Haksch Mariska. Sz. A. Párizsban lakik. Fordulj kéréseddel a *kiadó*-hivatalhoz. Az megirja. — **B. E.** Nem irom ki egé-z nevedet: részint feddés okáért, részint kiméletből. Épp a minapában, hogy egy rajz-összeállitó rejtvényt közöltem a *Kis Lap*ban, külön figyelmeztettelek mindnyájatokat, hogy aki magát *a lapot szabdalja el* a rejtvény megoldása végett: annak megfejtését, még ha tökeletes is, olyhá veszem, mint ha nem is vettem volna. De jóformán fölösleges is volt a figyelmeztetés, mert csak nagyon, nagyon kevés akadhat köztetek, akiknek szivére kell kötnöm, hogy kedves *Kis Lap*jokat kiméljék meg. S röviddel ez intés után te a csillag-rejtvényt *kimetszed* a decz. 24-iki számból, ahelyett, hogy a megfejtést egyszerüen beküldted volna mint mind a többi olvasó-társad. Megcsonkitottad ezt a számot czél és haszon nélkül; elszabdaltad a tulsó lapon levő kedves karácsonyi rajzot, pedig a csillag-rejtvény ábrájára nekem semmi szükségem. Ugy is tudom, hogy milyen; hiszen én magam tettem közzé! Ezért nem közlöm megfejtésedet. Reménylem, hogy okot az ilyen hibáztatásra többé szolgáltatni nem fogsz. — **Kaszap Gyuri.** A különféle nemzetek, mint egyes családok és városok czimerében, szerepelnek állatok is. Az angolnak kettő is van: az oroszlán s a mesebeli egyszarvu; a franczia a sast vallja a magáénak stb. Legtöbbször az oroszlán s a sas szerepel. A czimer-tudomány azonban ismer az egyszarvun kivül is csoda-állatokat: az osztrák és orosz kétfejü sast, a csehek kettős farku oroszlánát s igy tovább. Magyarország czimerében nem foglaltatik állat, de a hagyomány szerint van neki is egy jelképes madara: a *turulmadár*, mely egyesek szerint *kurul*, vagyis *karvaly*. — **Görgey Ida.** Édes atyád bizony ügyes rajzoló. Kár, hogy a rajz, mint afféle válasz, külön nem közölhető. — **Ybl Márta.** Csodálni való, hogy a Jézuska apró markaiból hogyan hullhatott ki a sok, szép ajándék. Bizonyosan rá is szolgáltál, hogy annyira kedvezett. Hát Iduska mikor ir? — **Dorombi Bandi.** Abból a márcziusi hirlapból sokan meritettünk. Ezen ne csodálkozzál. — **Kellner testv.** A »*Forgó bácsi 10 parancsolatja*« értelmében a hegyébe vagy alája köll jegyezni a levél keltének napját és helyét. A *Kis Lap* szombatra már az ország legtávolibb részeibe is elérkezik. Bemutatkozástokat kellemes tudomásul veszem. — **Méray Linike.** Nagyon kedvemre való levelet irtatok nekem: te és Margit. Azt a bizonyos képet föltételesen igértem meg. Az igaz, hogy nagyon huzódozok előle, mint ahogy szabódtam, midőn első izben közöltem vagy 4—5 év előtt. Hanem azért: majd valahogy valamikor kedves kivánságodnak igyekezem megfelelni. — **F. G.** Bocsánat! Nem felkiáltó-, hanem kérdő-jelet akart oda kanyaritani a toll. A »B. K.« valamelyik közelebbi számának időjárási rovata remélhetőleg igy fog szólani: »A Miksa-utczában minden csendes.« — **Sándorfy Dezső.** Én ahhoz a felekezethez tartozom, amely az uj századot csak 1901-ben fogja köszönteni. — **Térffy Maianna.** Bár mikor egyébkor szivesen látlak. — **Frankl Miczi.** Irni jogod, de nem kötelességed. A kisasszony kedves megemlékezését szivesen viszonzom. — **Schulz Ilonka.** A nemes-gyopár bokrétát nagyon köszönöm. Mint ha csak hóvirágból kötötted volna. Ameddig egy szirmában tart, a szemem előtt lesz. — **Hefty Andor.** Ahány vasárnapja az évnek, annyi száma a *Kis Lap*nak. — **Dömötör Izuska.** Ügyes leirásod szerint valóban ragyogó Karácsony-estéd volt. Szerettem volna az ajtó mögül nézni. Irásod nem érdemli meg, hogy panaszkodj miatta. — **Tichy Kálmán.** Teljesen beválna a rejtvényed, ha a *gy*nek *két* betükép való alkalmazása nem állaná a közlés utját. Ha ezen a bajon segitve ujból beküldöd, meg fog jelenni. — **Radó Tercsi.** Szerencsés felgyógyulásodat örvendve veszem tudomásul. A rejtvényedet besoroztam. — **Aning László.** Mindig szivesen olvasom leveledet. — **Klár Anna.** Kinek az irása? — *Több levélről a jövő számban.*

LEVELEZÉS.

Haksch Mariska (Pécs, Jókai-tér 1.) a hozzá beküldött képes lev. lapokat szivesen viszonozza hasonlókkal. — *Hajdú* Margitka kéri *Mérey* Ágota szabatos czimét, mert levelezni óhajtana vele.

JÓ SZÍV.

Az Országos Gyermek-védő Egyesületnek: *Ungar* Bandi és Gyuri 7 kor., *Karvinski* Ödön, Ottó és Erik 2 kor., *Herezel* Heddyke 6 kor.

Az Ég áldása legyen a kegyes adakozón!

F. b.

Szerkesztőség és kiadó-hivatal: Budapest, Kerepesi-ut 54. sz., Athenaeum-épület.
Nyomatja a kiadó-tulajdonos: **Athenaeum** irodalmi és nyomdai r. társulat Budapesten.